

[Hem](#) > ... > [Domstolsförfaranden](#) > [Brottmål](#) > [Rättsligt Samarbete](#) > Europeisk arresteringsorder

Europeisk arresteringsorder

Den europeiska arresteringsordern är ett förenklat rättsligt förfarande för överlämnande över gränserna, i syfte att gå vidare med lagföring eller verkställighet av fängelsestraff eller någon annan frihetsberövande åtgärd. En europeisk arresteringsorder som utfärdats av rättsliga myndigheter i en medlemsstat är giltig i hela Europeiska unionen. Den europeiska arresteringsordern har varit i bruk sedan den 1 januari 2004. Den har ersatt de utdragna förfarandena för utlämning mellan EU-medlemsstaterna.

Hur fungerar den?

Den europeiska arresteringsordern är en begäran från en rättslig myndighet i ett EU-land om att en person ska gripas i ett annat land och överlämnas för lagföring eller för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd i det första landet. Systemet bygger på principen om ömsesidigt erkännande av rättsliga avgöranden. Det är giltigt i alla EU-länder.

Det fungerar genom direkta kontakter mellan rättsliga myndigheter.

När en arresteringsorder används måste myndigheterna respektera [de misstänkta eller tilltalades processuella rättigheter](#) – till exempel rätten till information, advokat, tolk och rättshjälp – såsom dessa rättigheter fastställts i det land där personen grips.

Hur skiljer detta sig från sedvanlig utlämning

1. Strikta tidsfrister

Det land där personen grips ska fatta ett slutligt beslut om verkställandet av den europeiska arresteringsordern inom 60 dagar från gripandet.

Om personen samtycker till överlämnandet ska beslutet om överlämnande fattas inom 10 dagar.

Den eftersökta personen ska överlämnas så snart som möjligt och på en dag som de berörda myndigheterna kommer överens om, dock senast 10 dagar efter det slutliga beslutet om verkställandet av den europeiska arresteringsordern.

2. Kontroll av dubbel straffbarhet krävs inte längre för 32 kategorier av brott

För 32 kategorier av brott sker ingen kontroll av huruvida handlingen är ett brott i båda länderna. Det enda kravet är att det ska vara *belagt med ett maximistraff på minst 3 års fängelse i det utfärdande landet*.

För andra brott kan ett villkor för överlämnandet vara att handlingen är ett brott i det land som verkställer arresteringsordern.

3. Ingen politisk inblandning

Besluten fattas av rättsliga organ, utan hänsyn till politiska överväganden.

4. Överlämnande av medborgare

EU-länder får inte längre vägra att överlämna sina egna medborgare, såvida de inte tar över verkställandet av det fängelsestraff som den eftersökta personen dömts till.

5. Garantier

Det land som verkställer en europeisk arresteringsorder kan kräva garantier om följande:

- a) Att personen efter en viss tid har rätt att begära omprövning, om det utdömda straffet är ett livstidsstraff.
- b) Att personen kan avtjäna sitt fängelsestraff i det verkställande landet, om han eller hon är medborgare eller är varaktigt bosatt i det landet.

Begränsade grunder för vägran

Ett land kan endast vägra att lämna ut den begärda personen på en av följande obligatoriska eller *fakultativa grunder*:

- Om personen redan dömts för samma brott (*ne bis in idem*).
- Minderåriga (personen har inte har uppnått åldern för straffrättsligt ansvar i det land där verkställigheten sker).
- Amnesti (det land där arresteringsordern verkställs kunde ha lagfört personen, och brottet omfattas av amnesti i detta land).

Fakultativa grunder - exempel

- Ingen dubbel straffbarhet för andra brott än de 32 som nämns i artikel 2.2 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder
- Territoriell behörighet
- Ett pågående rättsligt förfarande i det verkställande landet
- Bestämmelser om preskriptionstider etc.

Handbok för utfärdande och verkställighet av en europeisk arresteringsorder

Europeiska kommissionen har publicerat en [handbok för utfärdande och verkställighet av en europeisk arresteringsorder \(1.95 MB - PDF\) EN](#) för att underlätta och förenkla det dagliga arbetet för berörda rättsliga myndigheter. I handboken ges detaljerad vägledning om hur man utfärdar och verkställer en europeisk arresteringsorder. I handboken ges även en fullständig förklaring av EU-domstolens viktigaste rättspraxis när det gäller tolkningen av enskilda bestämmelser i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder.

Du kan hitta handboken på alla språk [här](#).

Statistik om användningen av den europeiska arresteringsordern

År 2018 överlämnades en efterlyst person (genomsnitt)

- med samtycke - inom 16,4 dagar,
- utan samtycke - inom 45 dagar.

År 2019 överlämnades en efterlyst person (genomsnitt)

- med samtycke - inom 16,7 dagar,
- utan samtycke - inom 55,75 dagar.

År 2020 överlämnades en efterlyst person (genomsnitt)

- med samtycke - inom 21,25 dagar,
- utan samtycke - inom 72,45 dagar.

År 2021 överlämnades en efterlyst person (genomsnitt)

- med samtycke - inom 20,14 dagar,
- utan samtycke - inom 53,72 dagar.

År 2022 överlämnades en efterlyst person (genomsnitt)

- med samtycke - inom 20,48 dagar,
- utan samtycke - inom 57,29 dagar.

År 2023 överlämnades en efterlyst person (genomsnitt)

- med samtycke – inom 19,93 dagar,
- utan samtycke – inom 60,12 dagar.

Svar på frågeformuläret om den europeiska arresteringsordern [2014 \(1.54 MB - PDF\) EN](#) | [2015 \(1.44 MB - PDF\) EN](#) | [2016 \(1.69 MB - PDF\) EN](#) | [2017 \(1.24 MB - PDF\) EN](#) | [2018 \(1.51 MB - PDF\) EN](#) | [2019 \(1.06 MB - PDF\) EN](#) | [2020 \(1.44 MB - PDF\) EN](#) | [2021 \(1.45 MB - PDF\) EN](#) | [2022 \(1010.85 KB - PDF\) EN](#) | [2023 \(954.49 KB - PDF\) EN](#)

Uppgifter saknas för vissa länder, men uppgifterna om utfärdade arresteringsorder för 2015, 2016 och 2017 är fullständiga.

Europeiska arresteringsorder	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Utfärdade	14.948	16.144	16.636	17.491	17.471	20.226	15.938	14.789	13.335	14.071
Utförda	5.535	5.304	5.812	6.317	6.976	5.665	4.397	5.144	4.540	5.450

Projekt finansierade inom ramen för programmet Rättsliga frågor

Forskningsprojektet [InAbsentiaEAW](#) är en komparativ rättslig studie om europeiska arresteringsorder som utfärdats med avseende på personer som utevarit vid de förfaranden som lett till att de fällt till straffrättsligt ansvar (förfaranden *in absentia*). Praxis visar att det ofta uppstår problem i samband med verkställigheten av sådana Europeiska arresteringsorder. Målet med forskningsprojektet var att analysera orsakerna till dessa problem och att utforma gemensamma normer för utfärdandet av sådana europeiska arresteringsorder, för att säkerställa att de kan verkställas på ett effektivt och rättvist sätt. Vid arbetet användes fallstudier från Belgien, Ungern, Irland, Nederländerna, Polen och Rumänien.

Den europeiska arresteringsordern och villkoren för frihetsberövande

Även om alla medlemsländer måste följa den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (*Europakonventionen*) finns det i praktiken betydande skillnader i fråga om frihetsberövande före rättegång, och de materiella förhållandena under frihetsberövanden varierar stort. Såsom EU-domstolen konstaterade i domen i målet Aranyosi/Căldărăru har dessa skillnader i frihetsberövanden en verklig inverkan på det ömsesidiga förtroendet mellan medlemsländerna och hur den europeiska arresteringsordern fungerar. Sedan 2016 har verkställande av en europeisk arresteringsorder försenats eller avvisats på grund av en verklig risk för kränkning av de grundläggande rättigheterna i nästan 300 fall.

För att stärka det straffrättsliga samarbetet och förbättra förhållandena vid frihetsberövande i hela EU antog kommissionen den 8 december 2022 en rekommendation om processuella rättigheter för misstänkta och tilltalade som är frihetsberövade före rättegång och om materiella förhållanden vid frihetsberövande. Denna rekommendation innehåller en konsoliderad översikt över utvalda europeiska miniminormer för materiella förhållanden vid frihetsberövande och processuella rättigheter vid frihetsberövande före rättegång, med fokus på centrala prioriterade områden för skydd av fångars grundläggande rättigheter.

Länkar

[Rambeslutet om en europeisk arresteringsorder](#)

[Rapport om genomförandet av rådets rambeslutet om en europeisk arresteringsorder och om överlämnanden mellan medlemsstaterna](#)

[Kommissionens rekommendation om processuella rättigheter för misstänkta och tilltalade som är frihetsberövade före rättegång och om materiella förhållanden vid frihetsberövande](#)

[Icke-officiellt RIF-dokument från kommissionen i samband med antagandet av kommissionens rekommendation om processuella rättigheter för misstänkta och tilltalade som är frihetsberövade före rättegång och om materiella förhållanden vid frihetsberövande](#)

Den här sidan sköts av Europeiska kommissionen. Informationen på denna sida avspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens officiella ståndpunkt. Kommissionen påtar sig inte något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. Vänligen läs den rättsliga informationen för upplysningar om upphovsrätten till EU-sidor.